

Lieta T-55/08

Union des associations européennes de football (UEFA)

pret

Eiropas Komisiju

Televīzijas apraide — Direktīvas 89/552/EEK 3.a pants — Apvienotās Karalistes pasākumi saistībā ar šīs dalībvalsts sabiedrībai īpaši svarīgiem notikumiem — Eiropas futbola čempionāts — Lēmums atzīt pasākumus par saderīgiem ar Kopienas tiesībām — Pamatojums — EKL 49. un 86. pants — Tiesības uz īpašumu

Vispārējās tiesas (septiņā palāta) 2011. gada 17. februāra spriedums II - 279

Sprieduma kopsavilkums

1. *Prasība atcelt tiesību aktu — Fiziskas vai juridiskas personas — Tiesību akti, kas šīs personas skar tieši un individuāli — Tieša ietekme — Komisijas lēmums, ar kuru valsts sašķaņā ar Direktīvas 89/552 3.a pantu veikti pasākumi atzīti par saderīgiem ar Kopienas*

tiesībām — Dalībvalstu rīcības brīvības neesamība — Prasība, ko cēlis sākotnējais minētajā lēmumā norādīto notikumu pārraides tiesību īpašnieks — Tieša ietekme (LESD 263. panta ceturrtā daļa; Padomes Direktīvas 89/552 3.a pants; Komisijas Lēmums 2007/730)

2. *Prasība atcelt tiesību aktu — Fiziskas vai juridiskas personas — Tiesību akti, kas šīs personas skar tieši un individuāli — Iespējamība, ka vispārēja rakstura lēmums skar individuāli — Nosacījumi — Komisijas lēmums, ar kuru valsts saskaņā ar Direktīvas 89/552 3.a pantu veikti pasākumi atzīti par saderīgiem ar Kopienas tiesībām — Prasība, ko cēlis sākotnējais minētajā lēmumā norādīto notikumu pārraides tiesību īpašnieks — Prasītājs, kas ir identificējams minētā lēmuma pieņemšanas brīdī — Individuāli skarts prasītājs (LESD 263. panta ceturrtā daļa; Padomes Direktīvas 89/552 3.a pants; Komisijas Lēmums 2007/730)*

3. *Pakalpojumu sniegšanas brīvība — Televīzijas apraides darbības — Direktīva 89/552 — Dalībvalstīm sniegta iespēja ierobežot Savienības tiesībās nodibinātu pamatbrīvību izmantošanu — Pamatojums — Tiesību uz informāciju nodrošināšana (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 97/36 preambulas 18. un 21. apsvērums; Padomes Direktīvas 89/552 3.a panta 1. punkts)*

4. *Pakalpojumu sniegšanas brīvība — Televīzijas apraides darbības — Direktīva 89/552 — Īpaši svarīgi notikumi (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 97/36 preambulas 18. apsvērums; Padomes Direktīvas 89/552 3.a pants)*

5. *Pakalpojumu sniegšanas brīvība — Televīzijas apraides darbības — Direktīva 89/552 — Sabiedrībai īpaši svarīgu notikumu noteikšanas valsts procedūras (Padomes Direktīvas 89/552 3.a panta 1. punkts)*

6. *Pakalpojumu sniegšanas brīvība — Televīzijas apraides darbības — Direktīva 89/552 (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 97/36 preambulas 21. apsvērums; Padomes Direktīvas 89/552 3.a panta 1. un 2. punkts)*

7. *Pakalpojumu sniegšanas brīvība — Televīzijas apraides darbības — Direktīva 89/552 — Dalībvalsts noteikti ierobežojumi, kas pamatoti ar primāriem vispārējo interešu apsvērumiem un ar kuriem tiek ievērots samērīguma princips — Netieša ietekme uz konkurenci (Padomes Direktīva 89/552)*
8. *Pakalpojumu sniegšanas brīvība — Brīvība veikt uzņēmējdarbību — Ierobežojumi — Pamatošana ar primāriem vispārējo interešu apsvērumiem — Novērtējums, ņemot vērā vispārējos tiesību principus — Pamattiesībām neatbilstošu pasākumu nepieļaujamība (EKL 46. un 55. pants)*

1. Direktīvas 89/552 par dažu tādu televīzijas raidījumu veidošanas un apraides noteikumu koordinēšanu, kas ietverti dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos, 3.a panta 3. punktā noteiktais savstarpējās atzišanas mehānisms, kuru iedarbinājis Komisijas lēmums dalībvalsts saskaņā ar minētā 3.a panta 1. punktu veiktos pasākumus atzīt par saderīgiem ar Kopienu tiesībām, rada dalībvalstīm pienākumu saglabāt no minētajiem pasākumiem izrietošās tiesiskās sekas. Dalībvalstīm it īpaši ir jānodrošina, lai to jurisdikcijā ietilpstošās televīzijas raidorganizācijas ievērotu minētā lēmuma pielikumā pievienotajā sarakstā iekļauto sabiedrībai īpaši svarīgo notikumu televīzijas apraides attiecīgajā dalībvalstī nosacījumus, kurus attiecīgā dalībvalsts ir noteikusi savos pasākumos, kas ir apstiprināti un publicēti *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*. Taču pienākums nodrošināt šo rezultātu tieši ietekmē tādu

televīzijas raidorganizāciju tiesisko situāciju, kuras ietilpst citu dalībvalstu, nevis tās valsts jurisdikcijā, kas ir šo pasākumu autore, un kuras vēlas nopirkt sākotnēji šī pasākuma organizatoram piederējušās pārraides tiesības minētajā dalībvalstī. Tāpēc šāds lēmums tieši ietekmē šādu pasākumu organizatoru tiesisko situāciju attiecībā uz to sākotnējām tiesībām un nedod nekādu rīcības brīvību dalībvalstīm attiecībā uz sasniedzamo iznākumu, kas ir automātiski noteikts un izriet tikai no Kopienu tiesiskā regulējuma neatkarīgi no valsts iestāžu šā rezultāta sasniegšanai īstenojamajos mehānismos paredzētā. Šāds lēmums tāpat tieši skar šos organizatorus.

(sal. ar 32.–35. punktu)

2. Tiesību subjekti, kas nav lēmuma adresāti, var apgalvot, ka lēmums tos skar individuāli, tikai tad, ja šis lēmums tos ietekmē zināmu tiem raksturīgu īpašu pazīmju dēļ vai tādas faktiskas situācijas dēļ, kura tos atšķir no visām citām personām un tādējādi individuāli izceļ līdzīgi tam, kā būtu izcelts šāda lēmuma adresāts.

lēmuma pieņemšanas brīdī, un tāpēc šis lēmums to skar individuāli.

(sal. ar 36.–38. punktu)

Tomēr neatkarīgi no Eiropas futbola čempionāta (*EURO*) pēdējā posma pārraides tiesību juridiskā rakstura un avota tas ir notikums Direktīvas 97/36, ar ko groza Direktīvu 89/552 par dažu tādu televīzijas raidījumu veidošanas un apraides noteikumu koordinēšanu, kas ietverti dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos, preambulas 21. apsvēruma izpratnē tādā ziņā, ka to iepriekš organizē organizators, kuram ir tiesiskas pilnvaras pārdot šīs tiesības, un ka šī situācija tāda bija arī Komisijas Lēmuma 2007/730 par to Apvienotās Karalistes pasākumu saderību ar Kopienu tiesībām, kuri pieņemti saskaņā ar Direktīvas 89/552 3.a panta 1. punktu, pieņemšanas brīdī. Minētais *EURO* organizators bija ļoti labi identificējams šī

3. Direktīvas 89/552 par dažu tādu televīzijas raidījumu veidošanas un apraides noteikumu koordinēšanu, kas ietverti dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos, 3.a panta 1. punktā ir konkretizēta dalībvalstu iespēja primāru vispārējo interešu apsvērumu dēļ audiovizuālajā jomā ierobežot primārajās Kopienu tiesībās nodibinātās pamatbrīvības.

Vārda brīvība, kas ir aizsargāta Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību konvencijas 10. pantā, ir viena no pamattiesībām, kas ir garantēta Kopienu tiesību sistēmā, un ir primārs vispārējo interešu apsvērumus, kas var attaisnot šādus ierobežojumus. Saskaņā ar šī paša panta 1. punktu vārda brīvība ietver arī iespēju brīvi saņemt informāciju.

Kā izriet no Direktīvas 97/36, ar ko groza Direktīvu 89/552, preambulas 18. apsvērums, šis pēdējās direktīvas 3.a pantā paredzētie pasākumi ir domāti, lai aizsargātu tiesības uz informāciju un nodrošinātu sabiedrībai plašas iespējas redzēt televīzijā sabiedrībai svarīgus valsts vai cita mēroga notikumus. Saskaņā ar Direktīvas 97/36 preambulas 21. apsvērumu sabiedrībai īpaši svarīgi notikumi ir ievērojami notikumi, kas interesē plašu sabiedrību Eiropas Savienībā vai noteiktā dalībvalstī, vai arī lielā daļā noteiktas dalībvalsts, un tos iepriekš organizē pasākuma organizētājs, kuram ir likumīgas tiesības pārdot tiesības attiecībā uz šo notikumu.

4. Direktīvas 89/552 par dažu tādu televīzijas raidījumu veidošanas un apraides noteikumu koordinēšanu, kas ietverti dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos, 3.a pantā, uz kuru attiecas Direktīvas 97/36, ar ko groza Direktīvu 89/552, preambulas 18. apsvērums, nav veikta tādu noteiktu notikumu saskaņošana, kurus dalībvalstis varētu uzskatīt par sabiedrībai īpaši svarīgiem notikumiem. No tā izriet, ka Direktīvas 97/36 preambulas 18. apsvērumu nevar uztvert kā tādu, kas nozīmētu, ka Eiropas futbola čempionāta (*EURO*) pēdējā posma ietveršana sabiedrībai īpaši svarīgu notikumu valsts sarakstā automātiski ir saderīga ar Kopienas tiesībām. Vēl jo mazāk šo apsvērumu var saprast kā tādu, kas norādītu uz to, ka *EURO* vienmēr var pilnībā iekļaut šādā sarakstā neatkarīgi no intereses, kādu šis sacensības izraisa attiecīgajā dalībvalstī.

Tādējādi, tā kā Direktīvas 89/552 3.a panta 1. punktā paredzētie pasākumi attiecas uz sabiedrībai īpaši svarīgiem notikumiem, tos attaisno primāri vispārējo interešu apsvērumi. Šiem pasākumiem vēl ir jābūt piemērotiem, lai nodrošinātu tiem izvirzītā mērķa sasniegšanu, un tie nedrīkst pārsniegt tā sasniegšanai vajadzīgo.

(sal. ar 44. un 47.–50. punktu)

Lai arī netiek saskaņoti konkrēti notikumi, kurus dalībvalstis varētu uzskatīt par tās sabiedrībai īpaši svarīgiem, *EURO* norādišana Direktīvas 97/36 preambulas 18. apsvērumā nozīmē, ka Komisija nevar uzskatīt šo sacensību spēļu ierakstīšanu notikumu sarakstā par esošu pretrunā Kopienas tiesībām tāpēc, ka attiecīgā dalībvalsts tai nav paziņojusi īpašus iemeslus, kas pamato to, ka tam ir sabiedrībai

īpaši svarīga notikuma raksturs. Tomēr iespējamu Komisijas secinājumu, ka visa *EURO* ierakstīšana kādas dalībvalsts sabiedrībai īpaši svarīgu notikumu sarakstā ir saderīga ar Kopienas tiesībām tāpēc, ka šīs sacensības pēc to raksturozīmēm var pamatoti uzskatīt par vienu notikumu, var apstrīdēt, pamatojoties uz konkrētiem pierādījumiem, kas liecina, ka “parastās” spēles nav tik svarīgas šīs dalībvalsts sabiedrībai.

kas dalībvalstīm ir, lai izlemtu, konkrēti kurus notikumus ierakstīt sarakstā, tiek izmantota patvaļīgi. Proti, lai gan patiešām notikuma ierakstīšanai sarakstā saskaņā ar minēto 3.a pantu ir prasīts, lai tas būtu sabiedrībai īpaši svarīgs, tomēr iepriekšēja specifisku kritēriju izstrāde, ar kuru palīdzību šis svarīgums tiek novērtēts, ir būtisks faktors, lai valsts lēmumi tiktu pieņemti pārskatāmi un nepārsniedzot valsts iestādēm šajā ziņā esošo rīcības brīvību. Procedūras skaidrības un pārskatāmības prasība arī nozīmē, ka to regulējošajos noteikumos ir jānorāda, kuras iestādes kompetencē ir izveidot notikumu sarakstu, kā arī nosacījumi, ar kuriem ieinteresētās personas var formulēt savus apsvērumus.

(sal. ar 51., 52. un 120. punktu)

5. Procedūrām, ko dalībvalstis ievieš saskaņā ar Direktīvas 89/552 par dažu tādu televīzijas raidījumu veidošanas un apraides noteikumu koordinēšanu, kas ietverti dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos, 3.a panta 1. punktu, lai pieņemtu sabiedrībai īpaši svarīgu notikumu sarakstus, ir jābūt skaidrām un pārskatāmām tādā ziņā, ka to pamatā ir jābūt objektīviem kritērijiem, kas ieinteresētajām personām ir iepriekš zināmi, lai novērstu, ka rīcības brīvība,

Tomēr minētajā 3.a panta 1. punktā dalībvalstīm nav prasīts paredzēt atšķirīgas procedūras, lai noteiktu katru no kategorijām, kurās tās var uzskatīt par lietderīgu iedalīt to sabiedrībai īpaši svarīgus notikumus. Tas vien, ka pastāv tikai viena

procedūra visa attiecīgā saraksta izveidošanai, neliek apšaubīt procedūras skaidrību un pārskatāmību.

notikums, kas, iespējams, šai sabiedrībai ir vēl svarīgāks, tajā nav iekļauts.

(sal. ar 90., 91. un 100. punktu)

Jautājumā par no vairākiem konkrētiem sabiedrībai īpaši svarīgiem notikumiem Direktīvas 97/36 izpratnē veicamo izvēli dalībvalstīm nevar tieši vai netieši noteikt pienākumu ierakstīt to sarakstos citus notikumus, nevis tos, kurus tās izvēlas tajos iekļaut, un atkāpties no Līguma noteikumiem lielākā mērā, nekā tās to vēlas.

6. Nosakot, ka dalībvalstīm ir jānosaka sabiedrībai īpaši svarīgi notikumi Direktīvas 97/36, ar ko groza Direktīvu 89/552, preambulas 21. apsvērumā minētajā izpratnē, Direktīvas 89/552 par dažu tādu televīzijas raidījumu veidošanas un apraides noteikumu koordinēšanu, kas ietverti dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos, 3.a pantā dalībvalstīm šajā ziņā ir piešķirta liela rīcības brīvība.

(sal. ar 119., 194. un 195. punktu)

Ja notikums ir īpaši svarīgs dalībvalsts sabiedrībai, Komisija nepieļauj vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu, ja tā, veidkdamā pārbaudi saskaņā ar Direktīvas 89/552 3.a panta 2. punktu, neiebilst pret tā ierakstīšanu attiecīgās dalībvalsts izveidotajā sarakstā, tāpēc ka cits

7. Sekas, kas izriet no tā, ka, ņemot vērā, cik liela nozīme dalībvalsts tiesību aktos izveidotajā otrajā kategorijā ietilpstošajām raidorganizācijām ir Eiropas futbola čempionāta (*EURO*) pēdējā posma spēļu ekskluzīvai pārraidei televīzijā, tās nav ieinteresētas iegādāties neekskluzīvas pārraides tiesības, netieši izriet no attiecīgās dalībvalsts pasākumu radītajiem pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojumiem. Taču pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojumi, kas izriet no visu

EURO spēļu ierakstīšanas minētās dalībvalsts sabiedrībai īpaši svarīgu notikumu sarakstā, ir pamatoti ar primāriem vispārējo interešu apsvērumiem un nav ne nepiemēroti, ne nesamērīgi. Ietekmi uz potenciālo konkurentu skaitu, kas nenovēršami rodas šo pakalpojumu sniegšanas brīvības šķēršļu rezultātā, nevar uzskatīt par pretēju Līguma pantiem konkurences jomā. Šajos apstākļos Komisijai nav jāveic padziļinātāka šo seku analīze.

(sal. ar 163. un 164. punktu)

šķēršļus pakalpojumu sniegšanas brīvībai vai brīvībai veikt uzņēmējdarbību, šis Kopienu tiesībās paredzētais pamatojums ir jāinterpretē, ņemot vērā vispārējos tiesību principus, tostarp pamattiesības. Tādējādi attiecīgajam valsts tiesiskajam regulējumam šajās tiesību normās paredzētos izņēmumus var piemērot tikai tad, ja tas atbilst pamattiesībām, kuru ievērošanu nodrošina Kopienu tiesas. Tāpat nevar akceptēt, ka tādām pamattiesībām kā tiesības uz īpašumu neatbilstošam valsts pasākumam varētu piemērot izņēmumus, kas ir atzīti tāpēc, ka tas atbilst tādiem primāriem vispārējo interešu apsvērumiem kā plašas sabiedrības iespēja televīzijā sekot līdzī sabiedrībai īpaši svarīgiem notikumiem.

8. Ja dalībvalsts atsaucas uz tādām tiesību normām kā EKL 46. un 55. pants, lai pamatotu tiesisko regulējumu, kas var radīt

(sal. ar 179. punktu)